

PROTOKOLL
fra
møtet i Omsetningsrådets arbeidsutvalg

Torsdag 9. februar kl. 10:00

(Møte nr. 1 2006)

Møtet ble satt kl. 10:00

Til stede: Ottar Befring (leder), Steinar Hauge, Harald Mork, Knut Sjøvold og Bjarne Undheim (sak 1 til 10 og sak 12)

Fra SLF: Per Gunnar Skorge, Tor Erik Jørgensen, Håvard Mjelde, Hilde-Kari Skarstein, Toril Wikesland, Hilde Gunnufsen, Sigrun Rødset, Sveinar Skjevdal og Anne Bakke

Lederen fastslo at møtet kunne gjøre vedtak.

1. DAGSORDEN

Vedtak:

Dagsorden godkjennes uten merknader.

2. GODKJENNING AV PROTOKOLL

Vedtak:

Protokollen fra møtet i Arbeidsutvalget 12.12.2005 godkjennes med følgende endring: Ordlyden i sak 7, side 11, andre setning under Oppsummering av problemstillingen og SLFs vurdering skal være ”Problemet i melkesektoren er at dette systematiseres ved at Tine som markedsregulator, pålegges en kombinasjon av mottaks- og forsyningsplikt som forplikter selskapet til å ta hånd om all melk som aktørene ikke kjøper.”

Innhold:

3.	Oppnevning av nye vararepresentanter til Omsetningsrådet	3
4.	Faglige tiltak og opplysningsarbeid pelsdyr – Budsjett 2006 - Tilleggsopplysninger.....	3
5.	Markedsregulering fjørfe – Krav om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg i Sandakerveien	5
6.	Fagsenteret for fjørfe – Flytting - søknad om overføring av midler til 2006.....	8
7.	Fagsenteret for kjøtt – Flytting - Søknad om overføring av midler til 2006	9
8.	Markedsregulering kjøtt - Utviklingskostnader for sporing på reguleringslager ...	10
9.	Markedsregulering kjøtt – Søknad om midler til produksjonsregulerende tiltak på svin	11
10.	Markedsregulering kjøtt – Sats for omsetningsavgift for svin 1. halvår 2006	16
11.	Markedsregulering melk – Dekning av kostnader ved administrasjon av kvoteordningen for melk.....	18
12.	Markedsregulering melk - Smørolje som reguleringsprodukt.....	20
13.	Markedsregulering melk – Oppgave over prisnedskrivning av smørolje til margarinindustrien 2. halvår 2005	25
14.	Markedsregulering melk – Eksport av smør i 2. halvår 2005.....	26

3. Oppnevning av nye vararepresentanter til Omsetningsrådet

I to brev av 11.01.2006 oppnevner Landbruks- og matdepartementet Anne Osland til vararepresentant i Omsetningsrådet for Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Funksjonstiden er t.o.m. 30.06.2006. Elena Bråten oppnevnes for Fornyings- og administrasjonsdepartementet med funksjonstid til 30.06.2008.

Vedtak:

Arbeidsutvalget tar Landbruks- og matdepartementets oppnevning til etterretning.

4. Faglige tiltak og opplysningsarbeid pelsdyr – Budsjett 2006 - Tilleggsopplysninger

I møtet 12.12.2005 behandlet og vedtok Omsetningsrådet søknaden fra Norges Pelsdyrslag (NPA) om midler til faglige tiltak og opplysningsarbeid for 2006 med et budsjett på 2,8 mill. kroner. Omsetningsavgiftssatsen ble fastsatt til 1 % av Landbruks- og matdepartementet (LMD), gjeldende fra 01.01.2006.

Kopenhagen Fur (KF) har etter sin inntreden på det norske markedet stilt seg kritisk til bruken av omsetningsavgiften på pelsdyrskinn som de mener er konkurransevridende og i strid med EØS-regelverket. KF har gjennom sin advokat Thommessen Krefting Greve Lund (heretter "adv. Thommessen") kommet med konkrete innspill til bruken av disse midlene. Ved en incurie ble adv. Thommessens brev av 11.11.2005 forlagt og ikke brakt inn ved behandling av saken i Omsetningsrådet. LMD er gjort kjent med forholdet og har bedt Statens landbruksforvaltning (SLF) sørge for at henvendelsen fra adv. Thommessen blir vurdert, og lagt fram for Omsetningsrådet til behandling. Omsetningsrådets medlemmer ble orientert om forholdet i brev av 20.12.2005.

Nedenfor følger en kort oppsummering av merknadene adv. Thommessen har på de ulike postene i budsjettet:

Post	Budsjettert kostnad 2006	Kommentar fra adv. Thommessen
Opplysningsarbeid	Kr 120 000	Enhver form for opplysning og lobbyvirksomhet bør utøves av den enkelte markedsaktør. Kostnadene bør dekkes ved medlemskontingent. Det samme gjelder for regionale landbruksutstillinger.
Faglig opplysning overfor produsent	Kr 270 000	Enkeltprodusenter /grupper av produsenter har ulike behov for faglig veiledning. Tiltaket har en klart konkurransevridende effekt. Kostnadene bør dekkes over medlemskontingent eller i form av brukerbetaling. Ikke anbefalt at dette dekkes over offentlige midler.

Sykdomsbekjempelse og overvåkning	Kr 500 000	Fôrveiledning til utvalgte fôrprodusenter kan ha konkurransevridende effekt overfor de øvrige fôrprodusentene. Posten fremstår også som feilplassert. Det er ellers ut fra NPAs søknad lite tydelig hvordan midlene til sykdomsbekjempelse faktisk skal nyttes.
Dyrevelferd	Kr 350 000	Det kan brukes midler til tiltakene dersom det er på et forskningsmessig plan, og at forskningsresultatene offentliggjøres. Posten er lite begrunnet og det er derfor uklart om det kommer hele næringen til gode.
Forskningsprosjekter	Kr 1 400 000	Det kan brukes midler til prosjektene dersom resultatene offentliggjøres, og at de komme alle produsenter til gode – også utenlandske.
Administrasjonsutgifter	Kr 160 000	Det kan nyttes midler til dette tiltaket etter forskriften, men det er ikke samsvar mellom lovhjemmel og EØS-regelverket.
SUM	Kr 2 800 000	

Adv. Thommessen har i tidligere korrespondanser uttalt at tiltak til sykdomsbekjempelse og – overvåkning samt forskning vil kunne ligge innenfor de formål omsetningsavgiften kan benyttes til. Etter gjennomgang av budsjettframlegget fra NPA har adv. Thommessen funnet at sykdomsbekjempelse ikke holder mål slik bruken av midlene er skissert. Derimot mener de at tiltak til fremme av dyrevelferd ligger innenfor den akseptable anvendelse av omsetningsavgiften forutsatt at det holder forskningsfaglig nivå og at resultatene publiseres. De øvrige aktivitetene som omfatter opplysningsarbeid og faglig opplysning overfor produsent, vil kunne ha konkurransevridende effekter. Slike tiltak foreslås derfor dekket over medlemskontingent ev. gjennom brukerbetaling. Til den siste posten som gjelder dekning av administrasjonsutgifter i NPA, vises det til at tiltaket kan ytes midler etter forskriften, men at det ikke er samsvar mellom lovhjemmel og EØS-regelverket.

Adv. Thommessen viser til at NPA i liten grad har hensyntatt de forhold som er påpekt i tidligere korrespondanser. Adv. Thommessen mener videre at budsjettet legger opp til en anvendelse av avgiften som fortsatt vil kunne ha konkurransevridende effekter, og som dermed også er i strid med Norges forpliktelser i henhold til EØS-avtalen.

Adv. Thommessen minner om at de i brev av 05.10.2005 ba SLF om å komme med sine synspunkter på hvordan det kan etableres en formalisert ordning for innsyn og uttalerett i forbindelse med budsjettering og kontroll med anvendelsen på omsetningsavgiften.

SLFs vurdering

Som det også ble påpekt i forbindelse med behandlingen av NPAs budsjettsøknad 2006 i Omsetningsrådet 12.12.2005, opprettholder adv. Thommessen sitt syn på at dagens bruk av omsetningsavgiften åpner for konkurransevridende effekter.

SLF mener at bruken av pelsdyrskinnavgiften, slik det er lagt opp til i budsjettet fra NPA, kommer alle produsenter av pelsdyrskinn til gode. Dette gjelder også for faglig veiledning overfor produsent hvor adv. Thommessen påpeker at det ytes veiledning til kun 50 % av

fôrproduzentene, hvilket kan sies å være konkurransevridende. Veiledning er primært knyttet til de produsenter som har problemer. Så langt SLF har brakt i erfaring påvirkes ikke denne ytelsen av produsenters preferanser hva gjelder salgssted.

Når det gjelder NPAs bruk av midler til sykdomsbekjempelse og –overvåkning, er SLF enig med adv. Thommessen om at forholdet kunne vært bedre beskrevet. SLF forutsetter at NPA ved regnskapsrapporteringen for 2006 konkretiserer hvordan midlene innenfor sykdomsbekjempelse er benyttet.

SLF kan ikke se at adv. Thommessen i sitt brev av 11.11.2005 har lagt fram nye momenter til bruken av omsetningsavgiften på pelsdyrskinn utover det som ble lagt til grunn ved behandlingen i Omsetningsrådet 12.12.2005. Med dette som utgangspunkt ser ikke SLF grunnlag til å foreslå endringer i vedtatt budsjett for faglige tiltak og opplysningsarbeid for pelsdyrskinn i 2006.

SLF ønsker full åpenhet omkring bruken av omsetningsavgiften for pelsdyrskinn, tilsvarende som for andre sektorer. KF eller andre som måtte ønske det, vil på forespørsel få innsyn i NPAs budsjetter og regnskaper tilknyttet bruken av omsetningsavgiften, hvilket er tilgjengelig hhv. ultimo november og ultimo mars. Det er anledning til å komme med merknader/synspunkter til budsjettforslag og regnskap. Eventuelle innspill vil bli vurdert og inkludert i innstillingene som legges fram for arbeidsutvalget og Omsetningsrådet.

SLF har satt i gang en ytterligere gjennomgang av bevilgninger til faglige tiltak og opplysningsarbeid for pelsdyr sett i forhold til statsstøttereglene i EØS-avtalen. SLF vil legge fram resultatene av denne gjennomgangen for Omsetningsrådet i løpet av første halvår 2006.

Med hjemmel i forskrift 1991-09-25 nr. 1081 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, § 2, gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:

Omsetningsrådet tar saken til etterretning.

5. Markedsregulering fjørfe – Krav om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg i Sandakerveien

Prior Norge har i brev av 16.2.2005 opplyst at reguleringsanlegget i Sandakerveien er solgt.

Reguleringsanlegg og administrasjonsbygg i Sandakerveien i Oslo ble oppført i perioden 1956–58. I brev av 23.05.1975 meddelte Eggssentralen at det var behov for utbygging av lagerkapasiteten for frosne varer. Utvidelsen var kalkulert til å koste kr 7 054 000. Omsetningsrådet behandlet saken 13.06.1975 og vedtok å bevilge 3,5 mill. kroner i tilskudd. Omsetningsrådet har senere bevilget ytterligere tilskudd på til sammen kr 6 880 000. 2,5

mill. kroner ble bevilget ved Omsetningsrådets vedtak av 23.09.1976 og kr 4 380 000 ved Omsetningsrådets vedtak av 05.07.1977. Av vedtaket av 05.07.1977 fremgår bl.a. følgende:

”Av den samlede bevilgning på kr 4 380 728,62 til lagerbygget og administrasjonsbygget dekkes kr 2 480 728,62 over reguleringsfondet (jordbruksavtalen (1956/58), kr 1 650 000 av midler stilt til disposisjon under jordbruksavtalens paragraf 9, pkt. 2 (statsbudsjettets kap.1147, post 72-2) og kr 250 000 av omsetningsavgiften på egg og fjørfekjøtt.”

Samlet tilskudd utgjør etter dette kr 10 380 000. De totale utgifter til utbyggingen av lagerbygget ble anslått til kr 11 196 400. Tilskuddsprosenten er på 92,3 %.

Vurdering

Det følger av forskrift om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg § 1 at hele eller deler av tilskuddet kan kreves tilbakebetalt dersom anlegget tas i bruk til andre formål enn forutsatt ved bevilgningen. I slike tilfeller plikter eieren i henhold til forskriftens § 1, annet ledd, omgående å sende melding til Omsetningsrådet med de opplysninger som i henhold til § 2 skal tas i betraktning i den enkelte sak.

Bakgrunnen for at man har regler om tilbaketalning av tilskudd er bl.a. hensynet til konkurransenøytralitet. Tilskuddet som utbetales representerer en ren nedskrivning av de økte kapitalkostnadene som følge av anleggets markedsreguleringsfunksjon. Dersom anlegget selges eller tas i bruk til annet formål før avskrivningsperioden er utløpt, er det derfor rimelig at såkalt ikke forbrukt tilskudd tilbakebetales.

I denne saken legges det til grunn at anlegget er solgt. Om dette er det i brev av 14.9.05 fra Prior Norge bl.a. anført følgende:

”Eiendommen ble solgt den 1.06.05 for 75 mill. kr. Ut over det innebærer avtalen en mulighet for et visst tillegg betinget av omregulering til boligformål. Samtidig er det i den sammenheng tatt forbehold om kostnader i forbindelse med forurensning i grunnen.

I tillegg til reguleringsanlegg og kontor omfatter salget tre mindre eiendommer som er kjøpt til på 1980 og -90-tallet. Disse utgjør 4.200 m² av et samlet tomteareal på ca 13.000 m². Bygningsmassen på disse eiendommene er av mindre god kvalitet og har små rivningskostnader sammenlignet med hovedanlegget.”

Det fremgår at bygningsmassen leies tilbake av Prior Norge og skal brukes som reguleringsanlegg fram til 1.12.2005.

Det legges til grunn at eiendommen ikke vil være i bruk som reguleringsanlegg etter 1.1.2006.

Det følger av forskriftens § 4 at Omsetningsrådet skal behandle spørsmålet om tilbakebetaling av tilskudd innen ett år etter at salg eller bruksendring har skjedd. Dersom ikke forbrukt tilskudd utgjør minst kr 500 000 er likevel fristen for å kreve tilbakebetaling av tilskudd 3 år. Fristen for å fremme krav om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til

reguleringsanlegget i Sandakerveien blir etter dette 1.01 2007. Det legges til grunn at ikke forbrukt tilskudd utgjør under kr 500 000.

Blant de forhold som skal tas i betraktning ved behandling av den enkelte sak er avskrivningstiden for anlegget og utstyret ved anlegget som det er bevilget tilskudd til. Det er i praksis lagt til grunn at avskrivningsperioden for bygningsmassen skal settes til 30 år og for utstyr ved anlegget til 10 år. Det er i praksis videre lagt til grunn at avregningsperioden løper fra den dato anlegget ble tatt i bruk, eventuelt dato for innsendt sluttoppgave og fram til salgstidspunktet, eventuelt den dato da markedsregulatorfunksjonen opphørte.

Sluttoppgaven for bygging av anlegget ble sendt Omsetningsrådet i brev datert 25.10.1977. Avskrivningsperioden skal i henhold til praksis regnes i hele år. Avskrivningsperioden for tilskuddet starter derfor 01.01.1978 og løper fram til anlegget selges, eventuelt fram til anlegget ikke lenger nyttes som reguleringsanlegg.

Det legges til grunn at anlegget skal brukes som reguleringsanlegg fram til 1.12.2005. Ut fra dette gjenstår 2 års avskrivningstid for bygningsmassen.

Utbetalt tilskudd på kr 10 380 000 kan, basert på sluttregnskapet, fordeles med 70 % på bygningsmassen og 30 % på maskiner og utstyr. Tilskuddsandelen for maskiner og utstyr blir da kr 3 114 000 som i sin helhet anses nedskrevet. Resterende beløp på kr 7 266 000 tilsvarer tilskuddsandelen for bygningsmassen. Ikke forbrukt tilskudd blir da $kr\ 7\ 266\ 000 : 30 \times 2 = kr\ 484\ 400$.

§ 2 nr. 1–13 i forskrift om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg regner opp ulike forhold som kan tas i betraktning ved behandling av den enkelte sak. I samsvar med § 2 nr. 3 er det tatt hensyn til avskrivningstiden. Etter forskriftens § 2 nr.12 skal det videre tas hensyn til oppnådd pris ved salg.

Om salgssummen som er oppnådd heter det i brevet fra Prior Norge AS bl.a. følgende:

”Verdien ved salg er altså begrunnet med tomteverdien i et attraktivt område. Det er ikke gitt tilskudd til tomt. Verdien av bygningsmassen i forbindelse med det konkrete salget er negativt. Rivningskostnadene er vurdert til ca. 15 mill. kr.

Den samlede tomteverdi er etter dette ca. 90 mill. kr som fordeles med ca. 60 mill. kr på hovedanlegget og resten på tilkjøpte eiendommer. Prior leier nå midlertidig tilbake anlegget og benytter det til i hvert fall 1. desember. Det gjelder både kontorer, fryselager og eggager. Lagringsvirksomheten innebærer at Prioranlegget i Oslo fungerer som reguleringsanlegg minst til 1. desember 2005.”

Det følger av forskriftens §.2 nr. 12 det ved vurderingen av saken skal tas hensyn til oppnådd pris ved salg for anlegg og utstyr eksklusiv tomt. Om betydningen av salgssummen sier forskriften at salgssummen skal trekkes inn ved vurderingen av om beregnet tilbakebetalingsbeløp skal reduseres, opprettholdes eller økes. Da salgssummen i denne saken utelukkende er knyttet til tomteverdien, legges det til grunn at det med hjemmel i forskriftens § 2 nr. 12 ikke er grunnlag for å korrigere tilbakebetalingsbeløpet som følge av salgssummens størrelse. Det legges for øvrig til grunn at det i denne saken, uavhengig av hva

som måtte være bebyggelsens markedsverdi, er grunnlag for å sette en teknisk verdi på bebyggelsen som utvilsomt er høyere enn beløpet som kreves tilbake

Statens landbruksforvaltning er for øvrig ikke kjent med at noen av de øvrige forhold som er nevnt i forskriften gjør seg gjeldende i denne saken.

Statens landbruksforvaltning hadde fremmet følgende forslag til vedtak:

Av midler stilt til disposisjon fra jordbruksavtalen til reguleringstiltak skal Prior Norge tilbakebetale kr 484 000 av et samlet beløp på kr 10 180 000 gitt til Prior Norge sitt anlegg i Sandakerveien. Beløpet bokføres som tilbakeførte bevilgninger til reguleringsanlegg. Vedtaket kan påklages. Eventuell klage skal stiles til Landbruks- og matdepartementet og sendes Statens landbruksforvaltning innen 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er mottatt.

Begrunnet i at bygningsverdien er negativ ved omdisponering og salg av anlegget, fremmet Harald Mork forslag om at det ikke fremmes krav om tilbakebetaling av resttilskuddet. Forslaget ble vedtatt med 3 mot 2 stemmer (Steinar Hauge og Ottar Befring).

Med hjemmel i forskrift om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg datert 21.05.1979 gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår for Omsetningsrådet at det gjøres følgende vedtak:

Det fremmes ikke krav om tilbakebetaling av midler stilt til disposisjon fra jordbruksavtalen til reguleringstiltak gitt til Prior Norge sitt anlegg i Sandakerveien.

6. Fagsenteret for fjørfe – Flytting - Søknad om overføring av midler til 2006

I forbindelse med flytting til nye lokaler i Lørenveien søker Fagsenteret for fjørfe, i brev av 10.01.2006, om å få overført bevilgede midler fra 2005 til 2006.

Omsetningsrådet innvilget i møte 12.12.2005 inntil kr 500 000 over omsetningsavgiften på egg og hvitt kjøtt i 2005 til etablering av nye lokaler for Fagsenteret for fjørfe i Lørenveien 38. Fagsenteret flyttet inn i nye lokaler først i midten av desember 2005 og mesteparten av flyttekostnadene vil derfor påløpe i 2006. Fagsenteret viser til at kun kr 79 250 er regnskapsført i 2005. Det resterende beløp på kr 420 250 søkes derfor overført til 2006.

Statens landbruksforvaltning anbefaler at gjenstående bevilgning overføres til 2006.

Etter forskrift om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 3 skal "...forslag til endring av budsjettposter behandles av Omsetningsrådet som enkeltsaker". Denne saken gjelder en overføring av et tiltak som allerede er innvilget. Statens landbruksforvaltning anser derfor søknaden på linje med saker vedrørende faglige tiltak og disponering av postene "Diverse" og "Ekstra FoU". Saken legges derfor kun frem for behandling i Arbeidsutvalget.

Med hjemmel i forskrift 25.09.91 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, § 3, gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget godkjenner at Fagsenteret for fjørfe i forbindelse med etablering av nye lokaler får overført inntil kr 420 750 av bevilgningen på kr 500 000 over omsetningsavgiften for egg og hvitt kjøtt fra 2005 til 2006.

7. Fagsenteret for kjøtt – Flytting - Søknad om overføring av midler til 2006

I forbindelse med flytting til nye lokaler i Lørenveien, søker Fagsenteret for kjøtt i brev av 22.11.05 om å få overført bevilgede midler til 2006.

Arbeidsutvalget vedtok på møte 08.06.05 "Arbeidsutvalget godkjenner at Fagsenteret for kjøtt kan bruke inntil kr 600 000 over posten "Diverse" og inntil kr 400 000 over posten "Ekstra FoU" i forbindelse med etableringen av nye lokaler i Lørenveien 38. Omsetningsrådet vedtok på møte 23.06.05 "Det kan brukes inntil kr 4 000 000 over omsetningsavgiften på kjøtt i 2005 i forbindelse med etablering av nye lokaler til Fagsenteret for kjøtt i Lørenveien 38."

Fagsenteret flyttet den 25.11.05 inn i nye kontorlokaler. Innflyttingen var ca. 2 måneder forsinket. Det bygningsmessige arbeidet var ikke ferdigstilt på dette tidspunktet. Samtidig pågikk og pågår bygningsarbeid parallelt hos Fagsenteret for fjørfe i etasjen under. Det er prioritert å få lokalene for begge fagsentrene så ferdige at de kan taes i bruk. Det vil si at det gjenstår en del byggearbeid som blant annet ferdigstilling av arkiv og lagerrom, ved inngangen av 2006.

Foreløpige regnskapsutskrift for flyttingen beløper seg til kr 4 363 330. Forsinkelsen innebærer at byggeregnskapet ikke avsluttes i 2005. Fagsenteret søker om resterende av den avsatte bevilgningen for flyttingen som ikke blir disponert i 2005, overføres til 2006.

SLFs vurdering

Bevilgningen omfatter en tilleggsbevilgning på kr 4 millioner over omsetningsavgiften pluss kr 1 million som dekkes innenfor ordinært budsjett og belastes postene "Diverse" og "Ekstra FoU". Fagsenteret for kjøtt har estimert kostnadene ved flyttingen til kr 5 millioner. Det foreligger ikke endelig regnskap for 2005, men foreløpige regnskapstall viser en rest på omkring kr 636 670.

SLF anbefaler at gjenstående av bevilgningen overføres til 2006. Etter forskrift om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 3 skal "...forslag til endring av budsjettposter behandles av Omsetningsrådet som enkeltsaker. Det at denne saken gjelder en overføring av et tilfelle som allerede er innvilget gjør at SLF anser derfor søknaden på linje med saker vedrørende faglige tiltak og disponering av postene "Diverse" og "Ekstra FoU". Saken legges derfor kun frem for behandling i Arbeidsutvalget.

Med hjemmel i forskrift 25.09.91 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, § 3, gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget godkjenner at Fagsenteret for kjøtt i forbindelse med etablering av nye lokaler får overført inntil kr 1 million av bevilgningen på kr 4 millioner over omsetningsavgiften på kjøtt fra 2005 til 2006.

8. Markedsregulering kjøtt - Utviklingskostnader for sporing på reguleringslager

I brev av 22.12.2005 søker Gilde Norsk Kjøtt BA (GNK) om dekning av kostnadene til utvikling av sporingssystem for reguleringsvarer.

GNK har gjennomført et omfattende sporingsprosjekt med basis i pålagt krav fra det offentlige (matloven og forskrift om sporing av næringsmidler). Siden en del av varestrømmen går igjennom reguleringslageret, er det helt nødvendig å ha tilfredsstillende sporing på disse varene. For GNK har totalkostnaden ved etablering av sporing vært i overkant av 50 millioner kroner.

Kostnadsandelen som knytter seg til reguleringslageret summerer seg til kr 1 084 475. Dette igjen er fordelt på kr 985 841 knyttet til innkjøp av tjenester og kr 98 584 knyttet til prosjektledelse og utnyttelse av fellesløsninger fra resten av sporingsprosjektet. Kostnader knyttet til arbeid utført av personer i avdelingen Norsk kjøtt totalmarked og kontrollavdelingen er ikke tatt med i de indirekte kostnadene, da de er dekket over administrasjonsgodtgjørelsen.

Sporing av reguleringsvare vil bli iverksatt ved innlegg på reguleringslager fra 02.01.2006.

SLFs vurdering

I forhold til den forretningsmessige drift er sporing av frossent helt slakt et unikt behov markedsreguleringen har som ikke resten av konsernet har. For reguleringslageret vil de enkelte skrottnumrene være registret. En vil oppnå sporing av innfrysningsspartier inn og ut av reguleringslager, bedre merking av skrotter og paller, elektronisk overføring av data, mindre manuelt arbeid og bedre kontroll.

I forbindelse med behandlingen av budsjett for administrasjonsgodtgjørelse i OR- møte 12.12.05 ble det gjort kjent at GNK ville komme tilbake med egen søknad om dekning av kostnadene til utvikling av sporingssystem for reguleringsvarer.

Med hjemmel i forskrift 14.03.1996 nr. 1477 om markedsregulering av norskprodusert kjøtt § 14 gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår for Omsetningsrådet at det gjøres følgende vedtak:

Som en tilleggsbevilgning knyttet til administrasjonsgodtgjøringen utbetales kr 1 084 475 til Gilde Norsk Kjøtt BA til dekning av utviklingskostnadene for sporing på reguleringslager.

9. Markedsregulering kjøtt – Søknad om midler til produksjonsregulerende tiltak på svin

Med bakgrunn i utviklingen i svinemarkedet og reviderte prognoser pr. januar 2006, søker Gilde Norsk Kjøtt BA (GNK) om midler til produksjonsregulerende tiltak på svin. I brev av 19.01.2006 ber markedsregulator om en vurdering av prinsipper og opplegg knyttet til en ny ordning med ”kompensasjon for reduserte slaktevekter”. I brev av 30.01.2006 ber GNK om aksept for å iverksette ordningen ”slaktning av gris ved ekstra lave vekter”. GNK viser til at markedet har vært preget av overproduksjon siden høsten 2004. År 2005 ble bedre enn hva prognosene viste, men for år 2006 så står vi igjen overfor en situasjon der det produseres mer enn hva det er behov for i markedet.

Markedsregulator har i slike situasjoner benyttet seg av prisnedgang, redusert slaktevekt, reguleringseksport og andre tiltak for å få markedet tilbake i balanse. De fleste slakteriene har tidligere fulgt GNK når de som en frivillig ordning utenfor markedsreguleringsssystemet har redusert slaktevektene, for derigjennom å redusere en overproduksjon. Slik var det imidlertid ikke i 2004 og 2005 og effekten av å redusere vektene ble ikke like stor som forventet. GNK viser til at de fikk redusert lønnsomhet i forhold til sine konkurrenter og mistet markedsandeler i slaktning.

Kompensasjon for reduserte slaktevekter

Dårligere lønnsomhet begrunnes med større kostnader pr. kg både i slaktning og i skjæring. Slaktekostnad og skjærekostnad er den samme om slaktet veier 78 kg eller 73 kg, mens utbyttet vil variere. Også bonden som produserer den lettere grisen, vil få et lavere dekningsbidrag. I perioder med overproduksjon og presset lønnsomhet blir dette ekstra merkbart.

GNK som markedsregulator ser på bruken av redusert slaktevekt som et viktig og effektivt redskap i å regulere tilførselsmarkedet for svin. De viser til at det er lett å administrere, gir god effekt, er forholdsvis rimelig, er raskt og lett å styre i forhold til når effekten ønskes og det er et tiltak som produsentene er godt kjent med. GNK viser i sin søknad til at de ikke er villige til å fortsette en slik ordning som et ensidig tiltak, uten at alle aktører deltar. Med bakgrunn i dette foreslår GNK en produksjonsregulerende ordning finansiert over omsetningsavgiften, der det kompenseres for marginaltap når slaktevekt reduseres.

Ordnningen foreslås basert på at normal standardvekt på slaktegris er 78 kg. Når ordningen er aktiv og det er avvik fra denne vekten, skal det kompenseres for redusert slaktevekt. Avvik i slaktevekt måles pr. slakteri og periode. GNK forslår at slakteriene mottar kompensasjon ut i fra avviket. Kompensasjonen i sin helhet utbetales fra SLF til det enkelte slakteri ut i fra gjeldende kriterier. Slakteriet står for videre fordeling av kompensasjonen.

Følgende marginaltap pr. kg redusert slaktevekt er beregnet for de ulike leddene som berøres:

- Marginaltap produsent: 8,50 kr/kg
- Marginaltap slakteri: 3,60 kr/kg
- Marginaltap skjæring: 5,00 kr/kg

 Forslag kompensasjon: 17,10 kr/kg

Det betyr at kostnadene ved tiltaket anslåes til 17,1 millioner kroner pr. 1 000 tonn. Tiltaket har en beregnet nytte – kostnadseffekt på 49,9 millioner kroner pr. 1 000 tonn. I e-post av 27.01.2006 anslår GNK omfanget av ordningen til om lag 2 000 tonn. Tiltaket vil etter dette kreve en ramme på om lag 35 millioner kroner. Prognosen fra januar viser overskudd fra mai og ut hele året. GNK ønsker at ordningen skal gjelde for hele 2006 og at markedsregulator kan fastsette aktuelle tidsperioder hvor ordningen iverksettes.

Slakting av gris ved ekstra lave vekter – slakting av smågris

Ordningen med slakting av smågris ble første gang iverksatt høsten 2004, jf. brev fra GNK av 06.09.2004 og behandlingen i AU den 29.09.2004 og 08.02.2005. GNK ber i sitt brev av 30.01.2006 om at ordningen igangsettes snarest, og videre at den kan benyttes i hele år 2006.

GNK viser til at det er behov for å regulere bort om lag 2 000 tonn svinekjøtt fra markedet i 2006. Med en forventet vekt på slaktegrisen på 77 kg, og en forventet vekt på smågrisen på om lag 25 kg, betyr dette at det er behov for å slakte 40 tusen griser ved ekstra lave vekter. GNK viser til at en langt sterkere konkurranse i svinemarkedet generelt og smågrismarkedet spesielt har gjort at smågrisprisen ligger høyere nå enn hva den gjorde sist tiltaket var i bruk. Prisen på en smågris som veier 32 kg er i dag som følger:

Veiledende notering ved 25 kg	630 kr
Vekttillegg	70 kr
Norocertillegg	10 kr
Puljetillegg	20 kr
Frakt	-16 kr
<u>Omkostninger</u>	<u>- 4 kr</u>
Gjennomsnittspris pr. smågris	710 kr

GNK har beregnet pristapet for slakteriet til kr 340 pr. gris. Dette innebærer at total kompensasjonen vil bli 1 050 pr. smågris.

Ordningen vil kreve at det slaktes 20 000 smågriser for å få en markedseffekt på 1 000 tonn, og til en kostnad på om lag 21 millioner kroner. GNK viser til at nytte-kostnadseffekten ved ordningen vil være på 46 millioner kroner pr. 1 000 tonn. GNK viser videre til at dersom det forutsettes at 2 000 tonn skal reguleres bort gjennom denne ordningen vil totalkostnaden være om lag 42 millioner kroner for år 2006.

SLFs vurdering

Markedsutvikling

Etter møte i prognoseutvalget 17.01.2006 er markedsprognosene for 2006 på svin endret og viser nå et overskudd på 6 200 tonn, en økning på 1 800 tonn i forhold til prognosen ved inngangen til året. Endringen i prognosene skyldes at engrossalget av hel slakt svin antas å bli tilsvarende salget i 2005, kombinert med en økning i slaktevekt. Etterspørselen etter spesielle stykningsdeler øker og bidrar til større grad av ubalanse i markedet. Skjæring på slakteriene er det siste året redusert med 10 - 20 %. Det resulterer i at de forretningsmessige lagrene er redusert med tilhørende oppbygging av reguleringslageret. Markedsregulatorer

signaliserer at en balanse i markedet synes ikke å kunne nåes før om 2 år og da under forutsetning om at det blir gjennomført produksjonsregulerende tiltak og at forbruket av svinekjøtt øker.

Prognoseutvalget legger til grunn at salget for 2006 vil være på nivå med 2005. GNKs forutsetninger for når markedet igjen vil være i balanse, dvs. økt salg, synes således vanskelig å kunne oppnås. Det kan derfor stilles spørsmål ved om forslagene til tiltak er tilstrekkelig for å oppnå markedsbalanse innenfor den tidsramme markedsregulator legger til grunn.

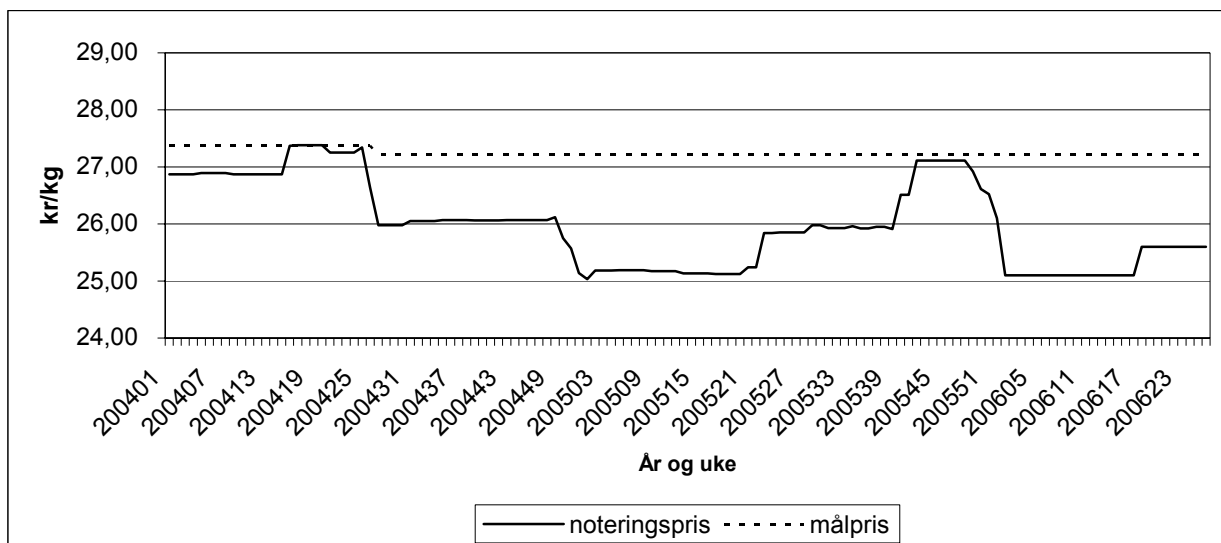
Det er prognosert en total produksjon på 117 000 tonn svinekjøtt i 2006. I dette ligger det en forventet økning i slaktevekten på 3 kg som tilsvarer en økning på 5 % i forhold til produksjonen i 2005. Insemineringsstatistikken tilsier en nedgang på om lag 1 % i perioden. Markedsregulator signaliserer at tilgangen på kjøtt fra de nye purkeringene / navene så vidt har startet. Det foregår liten nybygging. Statistikken "salg kraftfôr" (vedlagt) viser at totalt solgt kraftfôr for 2005 har en nedgang på 3 000 tonn svinefôr i forhold til 2004. Samtidig viser oversikten for 4. kvartal 2005 en økning på nærmere 3 000 tonn, 3 %, i forhold til samme periode i 2004. Noe av denne økningen kan forklares med økte slaktevekter men sammen med de nyeste prognosene viser det en optimisme som tilsier vi kan forvente en fortsatt høy produksjon.

Tabellen nedenfor viser forventet utvikling i markedet for svinekjøtt 2006 i forhold til markedet i 2005 og 2004. Tallene er fra GNK sin oversikt over kjøttmarkedet.

Markedet svin, tonn	2006	% 06/05	2005	% 05/04	2004
Produksjon	117000	105	111500	99	112900
Import	2700	73	3700	137	2700
Salg	113500	100	113400	103	110400
Markedsbalanse	6200		1800		5200

Prisutvikling

Grafen nedenfor viser utviklingen for noteringspris på svin fra 2004 til og med prognosert prisutvikling uke 23, 2006.

For avtaleåret 04/05 endte prisavviket med - 1,58 kr/kg. Målpris for avtaleåret 05/06 er 27,22 kr/kg, uendret fra året før. Avtaleåret 04/05 ble innledet med en noteringspris på 25,85 kr/kg. Deretter fulgte prisen den tradisjonelle priskurven med økning utover høsten og prisfall inn mot julehøytiden. Første halvdel av inneværende avtaleår ble avsluttet med en noteringspris på 26,50 kr/kg. P.t. er prisavviket -2,20 kr/kg.

Som det fremgår av figuren har noteringsprisene holdt seg godt under målpris gjennom hele perioden. Markedsregulator regner ikke med å ta ut målprisen for inneværende avtaleår. Etter møte i prognoseutvalget 17.01.2006 er forventet avvik fra målpris – 1,35 kr/kg for avtaleåret. Det vil si en noteringspris på 25,87 kr/kg.

Det er prognosert en prisøkning fra uke 18 i 2006. SLF er skeptisk til en slik planlagt prisøkning når det samtidig er prognosert overskudd av svinekjøtt fra mai og ut året. Myndighetene gir klare føringer om at prissetting er det viktigste virkemiddelet i forhold til produsent. SLF er i tvil om at bruken av prisvirkemiddelet er tilstrekkelig for å kunne komme i markedsbalanse innen rimelig tid. SLF mener at virkemidlet pris bør vurderes brukt enda sterkere.

Omsetningsavgift har variert relativt mye siden 2004, fra 0,60 kr/kg til 2,40 kr/kg. En oversikt over utviklingen i satsene viser variasjonene:

2004	kr 0,60 fra 1/1, kr 0,90 fra 28/6 og kr 1,50 fra 13.06
2005	kr 2,40 fra 1/1 (27/12) og kr 1,90 fra 27.06 og ut året
2006	kr 1,90 fra 2/1

Når det gjelder videre utvikling av satsen, vises det til egen sak i AU 09.02.06

Produksjonsregulering

GNK har søkt om to ulike produksjonsregulerende tiltak, slakting av smågris og reduksjon i slaktevekt. Tiltaket ”slakting av smågris”, tidligere ”kompensasjon ved slakting av gris med ekstra lave vekter”, ble gjennomført i perioden 01.10.2004-04.07.2005. GNK viser til at ordningen ble avsluttet med bakgrunn i bedring i markedet på det tidspunktet. Den samlede effekten av tiltaket er anslått til 1 350 tonn i 2005. Det ble slaktet 28 900 griser hvorav 88 %

ble slaktet ved Gildebedriftene. Den lave deltagelsen fra de andre aktørene har bidratt til at effekten av nedslaktingen ikke nødvendigvis ble så stor som forventet. SLFs erfaringer knyttet til tidligere praktisering av ordningen er rimelig positiv. En ulempe kan være at man via ordningen også kompenserer for smågris som uansett ville bli slaktet. Det legges til grunn at dette ikke er å anse som et stort problem. Ut over behovet for å vurdere om det bør innføres et krav knyttet til om opphold, se nedenfor, har SLF ingen direkte innsigelser til hvordan ordningen som sådan er tenkt gjennomført.

Forslaget til tiltaket ”kompensasjon for reduserte slaktevekter” baserer seg på reduksjon i slaktevekten med utgangspunkt i en normal standard slaktevekt, som GNK anslår til 78 kg. Data fra leveranseregistret for kjøtt (vedlagt) viser store variasjoner mellom slakteriene. Innen Gilde systemet varierer snittvektene mellom 72 og 76 kg. For de uavhengige slakteriene er tilsvarende variasjon mellom 59 og 107 kg (det er ikke korrigert for ekstremavvik). Med en standard normalvekt på 78 kg synes tiltaket å slå svært forskjellig ut. Et slakteri som allerede ligger under normalvekten vil være berettiget kompensasjon før de starter tiltaket. Et slakteri som ligger over normalvekten, vil ikke være berettiget kompensasjon før gjennomsnittlig slaktevekt er redusert til under 78 kg. Det vil si at om slakteriet reduserer vekten fra 80 til 78 er de med dette forslaget ikke berettiget til kompensasjon. Ordningen må ta utgangspunkt i en slaktevekt som alle aktører opplever som relevant og motiverende. Det enkeltes slakteris gjennomsnittsslaktevekt fra en periode hvor det ikke har vært frivillig reduksjon av slaktevekter bør være utgangspunktet. Kompensasjon for reduksjon i slaktevekter kan da eventuelt gjennomføres i forhold til dette.

I noen tilfeller, når produsenten leverer slaktegrisen tidligere enn opprinnelig planlagt på grunn av lavere vekter, vil det være interessant og straks sette inn nye griser. Det samme er tilfellet for et tiltak knyttet til slakting av smågris. Er det tilgang på smågris og konsesjonsgrensen ikke er nådd, vil dette være økonomisk motiverende for produsenten. Med de nye purkeringene er det også kapasitet til å levere flere smågriser. Effekten blir større avsetningsmuligheter for smågris og vil slik kunne virke produksjonsfremmende. Dette er en konsekvens som ikke diskuteres i GNKs søknader og som de produksjonsregulerende tiltakene må ta høyde for å unngå. Markedsregulator bør således vurdere om det bør innføres et krav til opphold for de produsenter som deltar i ordningene og hvordan dette kan gjennomføres.

01.04.2004 økte konsesjonsgrensene for svineproduksjonen. Stortinget ved Næringskomiteen uttalte i forbindelse med ny konsesjonslov bl.a. ”erfaringer fra forrige gang konsesjonsgrensene ble økt, tyder på at det på kort sikt kan oppstå en viss overproduksjon og prisfall” og viser til at departementet mente at prisene antagelig vil blir mer stabile på sikt. I en pressemelding (11.04.2003) i tilknytning til lovforslaget het det: ”- det bør bidra til en mer kostnadseffektiv og konkurransedyktig produksjon, og gi grunnlag for lavere priser på produktene”. I brevet av 19.01.2006 sier GNK selv at det har vært overproduksjon siden 2004.

SLF ser at begge de nevnte produksjonsregulerende tiltakene kan være viktige redskaper i markedsregulators arbeid inneværende år. Dersom bruken av tiltakene innvilges foreslås det at begge tiltakene skal kunne benyttes hele året og iverksettes i samråd med SLF. Permanente produksjonsregulerende tiltak er et ikke ønsket virkemiddel, og bruken av slike tiltak bør derfor begrenses. Markedsregulator budsjetterer med 35 millioner kroner til

produksjonsregulerende tiltak i markedet for svin i 2006, jf. saken ”Satser for omsetningsavgift for svin 1.halvår 2006” i AU 09.02.2006. SLF tilrår at ordningene ev. skal kunne iverksettes innenfor den budsjetterte rammen for 2006.

Andre forhold

I 2005 ble 1 825 tonn svinekjøtt regulert ved eksport. Den totale WTO-eksportkvoten med støtte for svin er på 3 791 tonn. Den lave utnyttelsen forklares med at eksporten kom sent i gang og at de tradisjonelle markedene ikke var like tilgjengelig som tidligere. SLF mener at virkemidlet reguleringseksport bør vurderes brukt enda sterkere.

Gitt den vedvarende overskuddssituasjonen i svinekjøttmarkedet, oppfordres markedsregulator å kunne skissere hvordan og når markedet igjen kan være i balanse. Det legges i denne sammenheng til grunn at det ikke er et mål for norsk svineproduksjon at produksjonen skal dimensjoneres for også å utnytte gjeldende eksportkvoter for svin.

Oppsummering

En oppsummering av SLFs vurdering tilsier at svinemarkedet har en utvikling som også gjør at det er nødvendig med produksjonsregulerende tiltak. Reguleringsbehovet er ca. 2 000 tonn svinekjøtt i 2006. SLF foreslår følgende forutsetninger og justeringer knyttet til forslagene til tiltak:

- virkemidlene pris og reguleringseksport må vurderes brukt sterkere
- markedsregulator definerer et mål for når markedet skal være i balanse (når produksjonsregulerende tiltak ikke er nødvendig) og beskriver hvordan dette skal oppnås
- rammebeløp for de produksjonsregulerende tiltakene settes til 35 millioner kroner
- ved tiltaket reduksjon av slaktevekt benyttes det enkelte slakteris gjennomsnittlige historiske slaktevekt som utgangspunkt for kompensasjon
- markedsregulator legger fram en vurdering av behovet for tiltak for å unngå økt produksjon som følge av produsentenes utnytting av ledig kapasitet (opphold)
- endringer og utarbeiding av nye forskrifter gjøres i samarbeid med SLF.

Med hjemmel i forskrift 1996-03-14 nr. 1477 om markedsregulering av norskprodusert kjøtt § 4, gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget godkjenner de produksjonsregulerende tiltakene ” kompensasjon av slaktevekt” og ”slakting av smågris” som alternative tiltak i markedet for svinekjøtt i 2006. AUs drøfting legges til grunn i arbeidet med utforming av forskriften. Endelig forskrift for tiltakene legges fram for AU snarest.

10. Markedsregulering kjøtt – Sats for omsetningsavgift for svin 1. halvår 2006

Satser for omsetningsavgift 1.halvår 2006 ble vedtatt i Omsetningsrådets arbeidsutvalg 12.12.2005. I brev av 23.01.2006 fremmer Gilde Norsk Kjøtt BA (GNK) forslag til endring av omsetningsavgiften for svin.

Dagens sats for gris er på kr 1,90 pr. kg. GNK foreslår satsen redusert til kr 1,60 pr. kg fra 24.04.2006. Bakgrunnen for forslaget er oppdaterte markedsprognoser for 2006 (revidert i januar 2006) og GNKs oppdaterte forslag til budsjett. Markedsprognosen viser et overskudd på 6200 tonn gris. Dette er en økning på 1800 tonn i forhold til forrige prognose. Det betyr økt kvantum på lager og kostnader knyttet til lagring. I tillegg budsjetteres det nå med 35 millioner kroner til produksjonsregulerende tiltak. Til sammen vil reguleringskostnadene for gris i forhold til 2005 øke med 39 millioner kroner i 2006.

Budsjett for storfe og sau/lam er også justert med bakgrunn i ny prognose og lagerbeholdning ved årsskifte. Lageret av storfe er noe høyere enn forventet, og dette gir økte kostnader på 4 millioner kroner. Med samme praktisering av satser som foreslått i brev av 19. oktober 2005 blir det en underdekning på om lag 3 millioner kroner for storfe. Når det gjelder sau/lam er situasjonen bedret i forhold til tidligere prognoser. Det er mindre på lager og eksporten forventes å bli lavere enn tidligere forutsatt. Dette betyr at kostnadene er redusert med om lag 11 millioner kroner. Med de satser som ble vedtatt av Arbeidsutvalget 12.12.2005 og en lavere sats på høsten 2006 enn hva som tidligere har vært antydnet, vil fondsstørrelsen for sau/lam øke med om lag 2 millioner kroner.

BUDSJETT FOR DEKNING AV MARKEDSREGULERINGSKOSTNADER 2006, mill. kr.

	STORFE	SAU/LAM	GRIS	TOTALT
Reguleringskostnad	41	33	147	221
+ Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet	42	14	58	114
= Sum behov for midler	83	47	205	335
- Jordbruksavtalemidler	0	0	0	0
- Renteinnt. oms. avg. (4%)	2	2	5	9
= Behov for oms.avg	81	45	200	326
Omsetningsavgift*	78	47	203	328
+Over/-underdekning	- 3	2	3	2
+ Inngående reserve *				241
Utgående reserve *				243

* inntekt fra oms.avgift og reserve er beregnet etter kontantprinsippet (dvs. to måneders etterslep)

SLFs vurdering

I sitt budsjett for dekning av reguleringskostnader i et marked med overskudd har GNK hensyntatt økte lagerkostnader, utnyttning av eksportkvoten og i tillegg kalkulert med 35 millioner kroner til produksjonsregulerende tiltak på svin. Svinemarkedet har en utvikling som gjør at markedsregulator mener at det er nødvendig med produksjonsregulerende tiltak og har i den sammenheng søkt om to ulike tiltak, ”kompensasjon for reduserte slaktevekter” og ”slaktning av smågris”, se egen sak AU 09.02.2006.

Det er ikke noe mål i seg selv å bygge opp store fond og spesielt ikke i perioder med svakere økonomi. Forslaget vil gi en økning i inntekten (i forhold til brev av 19. oktober 2005) på om lag 44 millioner kroner. Forslag til ny sats for omsetningsavgiften for svin vil bidra til at fondsstørrelsen øker med 3 millioner kroner (jf. tabellen over). SLF oppfatter at satsen som

sådan vil gi dekning til de tiltak som markedsregulator har signalisert nødvendig. GNK viser til at de vil komme tilbake til satser for 2. halvår 2006 i ny søknad i mai.

Med forslaget for ny sats for svin, og det som er antydning for storfe og sau/lam, vil fondstørrelsen øke med om lag 2 millioner kroner i 2006. Dette innebærer at fondet vil bli om lag 243 millioner kroner ved årets slutt. GNK ser det ikke hensiktsmessig eller nødvendig å øke fondet ytterligere.

Myndighetene gir klare føringer om at prissetting er det viktigste virkemiddelet i forhold til produsent for å oppnå markedsbalanse over tid. Omsetningsavgiften er en del av prisbildet og nivået på avgiften skal være et signal til produsent. Forslaget om å senke omsetningsavgiften på svin, gitt dagens markedssituasjon, kan oppfattes som uheldig da det gir et signal om forventet høyere priser. Det oppfattes ikke som heldig at satsen går ned samtidig med at reguleringslageret øker.

I forbindelse med søknadene om produksjonsregulerende tiltak, peker SLF mellom annet på at pris bør vurderes brukt enda sterkere som et virkemiddel for å oppnå markedsbalanse. Gitt den vedvarende overskuddssituasjon i svinekjøttmarkedet siden 2004, bes markedsregulator ta stilling til når markedet igjen vil være i balanse og hvilke tiltak som er nødvendig i denne sammenheng, før eventuell endring i sats vedtas. Dette blir desto viktigere hvis omsetningsavgiften skal reduseres.

Ut i fra situasjonen på svinemarkedet, fondets størrelse og de aktiviteter som er foreslått og med hjemmel i forskrift om omsetningsavgift på jordbruksvarer og om overproduksjonsavgift på melk 29.06.1999 § 2, gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget ber markedsregulator komme tilbake med en vurdering av hvordan og når markedet for svin igjen skal være i balanse, før forslag om endret omsetningsavgift for svin behandles.

11. Markedsregulering melk – Dekning av kostnader ved administrasjon av kvoteordningen for melk

Kostnader ved administrasjon av kvoteordningen for melk er i dag dekket over prisutjevningsordningen for melk, jf. forskrift 2003-12-04 om prisutjevningsordningen for melk (PU-forskriften) § 7. Landbruks- og matdepartementet har i tildelingsbrev for 2006 gitt føringer om at disse kostnadene bør dekkes over fondet for omsetningsavgiften og overproduksjonsavgiften.

I foreløpig tildelingsbrev til Statens landbruksforvaltning fra Landbruks- og matdepartementet av 23.11.2005 heter det:

”LMD ber om at SLF tar opp med Omsetningsrådet om administrasjonsutgiftene for kvoteordningen kan bli dekket over fondet for omsetningsavgift (overproduksjonsavgiftsmidler som følge av produksjon ut over melkekvote).”

Prisutjevningsordningen for melk er rettet mot næringsmiddelindustri, nærmere bestemt meieriselskaper. Formålet med ordningen er å regulere prisdifferensieringen av melk som råvare til ulike anvendelser, og samtidig gi melkeprodusenter muligheter for å kunne realisere jordbruksavtalens målpriser på melk uavhengig av melkeanvendelse og lokalisering av produksjonen.

Kvoteordningen på sin side har som formål å tilpasse ku- og geitmelkproduksjonen til avsetningsmulighetene i markedet. Forskrift 2003-01-07 nr 14 om kvoteordningen for melk danner det formelle grunnlaget for ordningen, og er hjemlet i lov til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror (Omsetningsloven). Omsetningslovens § 5a gir utøvende myndighet rett til *"å leggje ei avgift på omsetnaden av melk"* (overproduksjonsavgift) i forbindelse av iverksettelse av *"produksjonsregulerande tiltak"*.

Omsetningsloven § 4 viser til § 3 siste ledd og slår fast at de utgifter staten har i forbindelse innkreving og administrasjon av avgiftsmidler, skal betales av de avgifter som omsetningsloven gir hjemmel til å kreve inn. Produksjonsregulerende tiltak (melkekvoter) blir i omsetningsloven direkte knyttet til overproduksjonsavgifta. Administrasjon av kvoteordninga innebærer derfor samtidig en administrasjon av overproduksjonsavgifta.

Overproduksjonsavgiften som innkreves, går inn i fondet for omsetningsavgiften for melk, og bidrar derigjennom til å dekke kostnader ved markedsreguleringen. Det er ikke skilt mellom disse to avgiftene. Overproduksjonsavgiften har de siste årene utgjort mellom 30 og 70 mill kroner i året inn i fondet for omsetningsavgiften.

Kostnadene ved administrasjon av kvoteordningen for melk har de siste årene vært som følger: kr 6 700 000 i 2003, kr 6 901 000 i 2004 og kr 7 136 000 i 2005. I 2006 er det budsjettet med kostnader på kr 7 363 974.

Statens landbruksforvaltning mener ut fra ovenstående at det er rimelig at administrering av kvoteordningen for melk dekkes over fondet for omsetningsavgift og overproduksjonsavgift for melk. Kvoteordningen for melk har en mer direkte sammenheng med overproduksjonsavgiften / omsetningsavgiften enn med prisutjevningsordningen for melk. Dekning foreslås fra 01.07.2006, i og med at kostnadene ligger inne i budsjettet for PU for avtaleåret 2005/2006, dvs. fram til 31.06.2006.

Når det gjelder konsekvenser for omsetningsavgiftens størrelse, vil den foreslåtte endringen medføre en økning i omsetningsavgiften på ca 0,5 øre pr liter. Med basis i prognosen for fondets størrelse ved utgangen av 2006, er det p.t. ikke behov for å øke omsetningsavgiften inneværende år. Motposten til økning i omsetningsavgiften vil være at kostnadene i prisutjevningsordningen (PU) reduseres tilsvarende. Omsetningsavgiften ligger beregningsmessig for målprispunktet, mens PU-satsene er tilskudd eller avgifter som blir lagt på etter målprispunktet.

Forslaget om å dekke administrasjonskostnader ved kvoteordningen over omsetningsavgiften krever endring i forskrift 2003-12-04 nr. 1453 om prisutjevningsordningen for melk. Statens landbruksforvaltning vil eventuelt foreslå de nødvendige endringer i denne forskriften for departementet.

Med hjemmel i lov til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror (Omsetningsloven) § 4 gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår for Omsetningsrådet at følgende vedtak fattes:

Kostnader ved administrasjon av kvoteordningen for melk dekkes fra 01.07.2007 av fondet for omsetningsavgiften for melk.

12. Markedsregulering melk - Smørølje som reguleringsprodukt

Utsatt sak fra 12.12.05

Innledning og presisering

I forbindelse med endring av forskrift av 27. november 1998 nr. 1570 om dekning av transportkostnader ved reguleringsproduksjon av meieriprodukter¹ (AU - 23. juni), ble det uttrykt et ønske fra AUs side om en nærmere orientering om reguleringstiltaket prisnedskrivning av melkefett i form av smørølje til margarinindustrien. I denne orienteringssaken vil sekretariatet forsøke å gi en generell orientering om de hensyn og forutsetninger som lå til grunn for å innføre prisnedskrivning av smørølje, markedsfakta i form av volum- og pristall, samtidig som reguleringstiltaket "smørølje" knyttes opp mot Jordbruksavtalens forventninger om en effektiv og konkurransenøytral markedsregulering.

Markedsregulering melk – hovedforskriftens formålsbestemmelse i § 1 og reguleringstiltakene i § 4

Gjennom iverksettingen av den nye markedsordningen for melk fom. 01.01.97 ble markedsreguleringsoppgavene også i meierisektoren direkte underlagt Omsetningsrådet, med finansiering over omsetningsavgiften. Nåværende forskrift om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter ble vedtatt av Omsetningsrådet 28.11.96, og listen over godkjente reguleringstiltak har blitt utvidet med smørølje/melkefett til margarinindustrien i 1998 og kasein til industriformål i 2004.

Mens omsetningsloven hjemler Omsetningsrådets myndighet til å gjøre "framlegg om dei tiltak som bør setjast i verk", dvs. regulere markedene, gir FOR 2003-07-01 nr. 919: Forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksvarer (rammeforskriften) bestemmelser som setter visse begrensninger for Omsetningsrådets reguleringsmyndighet. Rammeforskriftens formål er å påse at markedsregulator i sin utøvelse av reguleringsansvaret "i minst mulig grad påvirker konkurranseforholdene mellom ulike aktører eller grupper av aktører i markedet". Denne konkurransenøytraliteten skal ivaretas gjennom at markedsregulator pålegges en informasjons-, mottaks- og forsyningsplikt som skal sikre at uavhengige aktører (og produsenter som leverer til uavhengige aktører) kan konkurrere på samme vilkår som regulator i markedet.

Regulering gjennom bruk av avsetningstiltak finansiert over omsetningsavgiften utgjør et sentralt element i det reguleringsansvar omsetningsloven gir Rådet myndighet til og som

---

¹ AU: Møte nr. 5 2005/Sak 5.

markedsregulator gjennom Hovedavtalen mellom partene i jordbruksoppgjøret er gitt et praktisk ansvar for². Avsetningstiltakene og øvrige virkemidler knyttes i hovedforskriftens formålsparagraf til klare *effektivitetshensyn*³. Markedsregulator og OR pålegges dermed å finne de økonomiske løsninger som er gunstigst for ”reguleringsregnskapet” og produsentene som betaler avgiften. Effektivitetsperspektivets grunnleggende betydning i markedsreguleringssammenheng understrekes av partene i Jordbruksavtalen for 2005/06. Det legges her vekt på *reguleringsvirkemidlenes* sentrale rolle i håndteringen av ”temporære overskudd og tilpasning i regionale og sesongmessige svingninger mellom produksjon og forbruk”, og man understreker i kap. 4 at ”tiltakene (må) utformes slik at reguleringen skjer på et så tidlig ledd i produksjonskjeden som mulig, og at regulering skjer på *billigst måte*”.

På tilsvarende vis presiserer både hovedforskriften og Jordbruksavtalen nødvendigheten av at effektive reguleringstiltak skal forholde seg til et ”nøytralitetskrav” i et marked med uavhengige aktører. Jordbruksavtalen presiserer at ”tiltakene skal *virke konkurransenøytralt* mellom samvirkemessige og ikke-samvirkemessige aktører”. Sekretariatet ser det derfor som naturlig at både kravet til effektivitet i virkemiddelbruken og konkurransenøytralitet legges til grunn i den videre orienteringen om smørøljen som reguleringstiltak.

Smørølje som forskriftsfestet reguleringstiltak i 1998

Prisnedskrivning ved salg av melkefett til margarinindustrien kom som nevnt inn i hovedforskriften som reguleringstiltak fra og med 01.07.98. I sekretariatets saksframlegg som lå til grunn for Omsetningsrådets vedtak ble det understreket at bakgrunnen for Norske Meieriers ønske om å innta smørølje/melkefett som reguleringstiltak, var en ”begrunnet” frykt for å miste avsetningsmulighetene i det eksisterende delmarkedet i margarinindustrien. En sentral margarinprodusent gikk over fra å bruke fløte til smørølje som råvare i fremstillingsprosessen. Norske Meierier kunne ikke tilby ”spesialpris”, men en pris ekvivalent til fløteprisen⁴, og denne margarinprodusenten og andre varslet overgang til ”alternative resepter basert på fremmedfett (ikke melkefett)”. Norske Meiereiers hovedargument var at man ved et eventuelt tap av dette delmarkedet, bare ville stå igjen med eksportmarkedet som avsetningskanal, og da til en betydelig lavere pris, med påfølgende tap for ”reguleringsregnskapet”.

Sekretariatet reiste i sitt saksframlegg tre ”hovedbekymringer” i forhold til en slik prisnedskrivningsordning for smørølje/melkefett. For det første stilte man spørsmål ved ringvirkninger både når det gjaldt en generell overgang til smørølje for all margarinindustri og når det gjaldt annen industri som i dag benyttet andre typer melkefett. For det andre ville man rette fokus mot en eventuell overgang fra smør til blandingsprodukter, og for det tredje understreket man faren for konkurransevridninger i forhold til andre aktører som også var inne i spiseoljemarkedet⁵.

Det går ikke klart frem av saksframlegget hvilken form for høring eller nærmere markedsundersøkelse sekretariatet foretok i forbindelse med innføring av smørølje som reguleringstiltak. Hovedforskriften ble den gang gitt som ”retningslinjer” og ikke som

² Markedsregulatorrollen er delvis hjemlet i Hovedavtalen (og en underliggende avtale mellom organisasjonene og Landbrukets Sentralforbund fra 1950) og sedvane.

³ Jfr. hovedforskriftens § 1.

⁴ Det var likevel slik at det ved overgang til ny markedsordning ble fastsatt en ens pris for all fløte anvendt til smør som var 95 øre lavere enn den tidligere ”spesialprisen” på fløte anvendt til slike blandingsprodukter.

⁵ Begrepet ”spiseoljemarkedet” ble brukt i saksframlegget – se AU-protokoll 03.03.98.

forskrift. Det sekretariatet likevel gjør i saksframlegget, er å stille noen klare forutsetninger for en godkjenning av ordningen. Den *første* forutsetningen er – som tidligere nevnt - knyttet til bekymringen for en generell overgang til smørølje for all margarinindustri. I den sammenheng anså sekretariatet det som en forutsetning for godkjenningen at ordningen ikke ble utvidet til å gjelde annen type industri som anvender melkefett, dvs. iskrem-, sjokolade- og fiskematindustrien. Den *andre* forutsetningen for godkjenningen er at ordningen ikke virker konkurransevridende i markedet mellom de ulike aktørene i spiseoljemarkedet. Her sies det at formålet med ordningen *må* (klart og utvetydig) *være å ikke ta markedsandeler fra andre aktører*⁶.

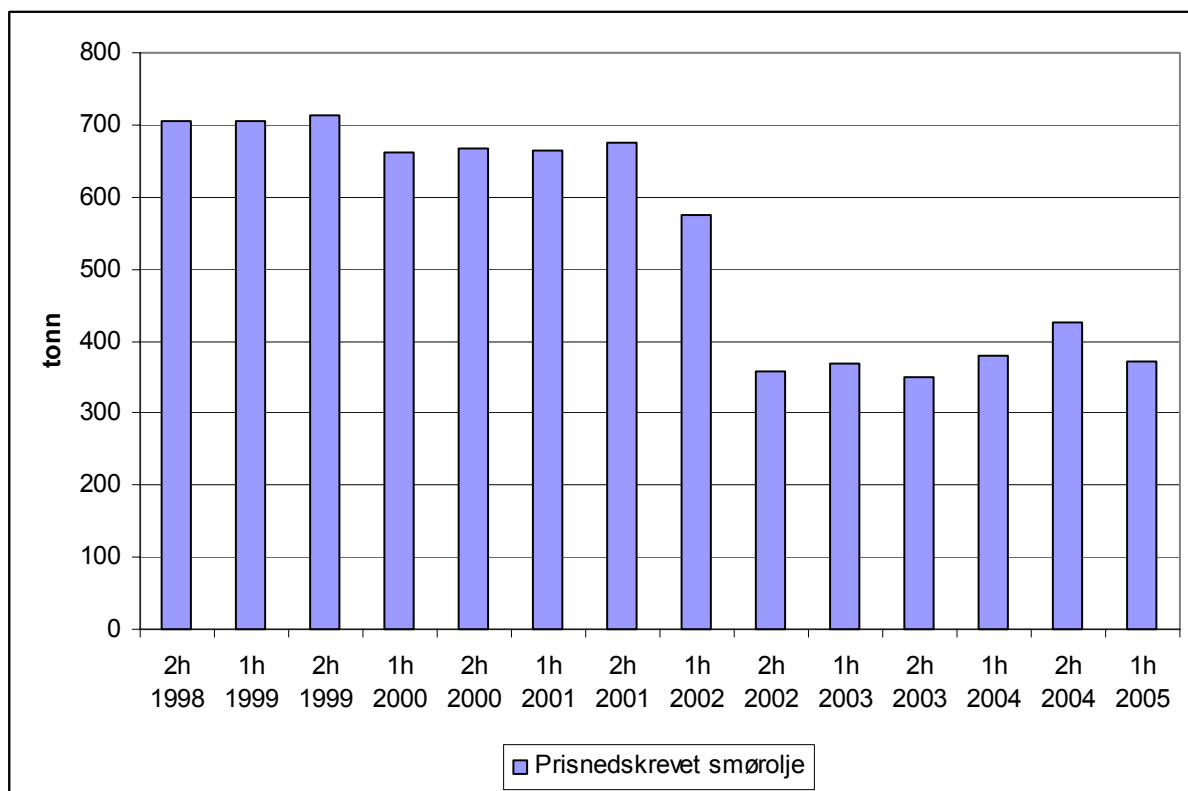
Den underliggende forskriften - FOR 1998-05-12 nr 1569: Forskrift om prisnedskrivning ved salg av melkefett i form av smørølje til margarinindustrien (smørøljeforskriften) - ble vedtatt 12. mai samme år. I forskriftens formålsparagraf understrekes det at formålet med ordningen, klart og utvetydig, er ”å opprettholde avsetningsmulighetene for norskprodusert melkefett, i form av smørølje, til framstilling av blandingsmargarin innenlands”. Formålsbestemmelsen gjenspeiler den forutsetning som lå til grunn for å innta smørølje som reguleringsprodukt i hovedforskriften; ordningen skal sørge for å ivareta nåværende avsetningsomfang, ikke å ta markedsandeler fra andre aktører. Smørøljeforskriften peker videre i sin § 2 på behovet for kontroll med avsetningen. Her bestemmes det at det skal foreligge en skriftlig avtale mellom markedsregulator og kunde om varens anvendelsesområde, samt at man pålegger regulator ansvaret for å påse at varen (smørølje) anvendes som forutsatt. Av saksframlegget fremgår det at man vurderte behovet for en ytterligere kontroll vedrørende et eventuelt misbruk av ordningen for å være ivaretatt ”på makronivå i form av volumtall”. Det fremgår for øvrig av § 4 at ordningen er åpen for alle meieriselskaper såfremt de er aktører i prisutjevningsordningen for melk og forhåndsgodkjent av Omsetningsrådets sekretariat.

Regulert volum, oppfølging og kontroll

Tall fra 1998 og frem til i dag viser at markedsregulators salg av regulert melkefett/smørølje til margarinindustrien har gått ned. Dersom man ser på kvantum smørølje omsatt som reguleringsvare i årene 1998 til 2005, vil man se at volumet har gått relativt kraftig ned – fra i overkant av 706 tonn i 2. halvår 1998 til 380 tonn i 1. halvår 2004. I 2. halvår 2004 tok volumet regulert smørølje seg noe opp og steg til i overkant av 420 tonn. Tall for 1. halvår 2005 viser derimot en tilbakegang igjen til ca. 370 tonn, og det vil fremgå klart av diagrammet under at volum regulert smørølje nærmer seg en halvering av det volum som ble regulert ved etablering av prisnedskrivningstiltaket.

---

⁶ Det ble eksempelvis foreslått å sette en minstepris på smørøljen (prisen på spiseoljen lå den gang på mellom 10-12 kr. pr. kg., mens smørøljeprisen ble lagt rundt 20 kr. pr. kg.).

Det utøves kontroll og oppfølging av de forutsetninger som lå til grunn for godkjenning av smørøljen som reguleringstiltak, gjennom halvårlige reguleringsoppgaver som godkjennes av Omsetningsrådet (AU).

En drøfting av forutsetningene for prisnedskrivning av melkefett i form av smørølje til margarinindustrien

Det ble innledningsvis gjort rede for Jordbruksavtalens (2005-2006) presisering av kravene til effektivitet og konkurransenøytralitet knyttet til reguleringstiltakene. Det er sekretariatets oppfatning at disse to kravene har sine paralleller i de forutsetninger som Omsetningsrådet la til grunn for å innta smørølje som reguleringsprodukt i hovedforskriften i 1998.

Som tidligere nevnt var bakgrunnen for innføring av prisnedskrivning på smørølje i reguleringssammenheng en frykt for å miste avsetningsmulighetene for melkefett i det eksisterende delmarkedet i margarinindustrien. En sentral margarinprodusent gikk over fra å bruke fløte til smørølje som råvare i fremstillingsprosessen, og et slikt markedstap ville for markedsregulator og produsent bety økt reguleringseksport med betydelig lavere inntjening og kompensatorisk bruk av omsetningsavgiftsmidler. Kravet om effektiv bruk av reguleringsmidler gjorde det nødvendig for markedsregulator og Omsetningsrådet å tilpasse seg en markedsutvikling som ellers ville påføre systemet et betydelig effektivitetstap. Dersom man sammenholder det kronebeløp brukt på prisnedskrivning av smørølje fra innføringen av tiltaket 01.07.98 med det kronebeløp som tilsvarende ville gått med dersom man måtte reguleringseksportere dette melkevolum i form av smør, ser vi at effektivitetstapet i form av økt prisnedskrivning må kunne karakteriseres som betydelig:

	Smørrolje		Smør		Besparelse	
	kg	nedskrevet (kr/kg)	nedskrevet (kr/kg)	kr/kg	1 000 kr	
2h 1998	706 000	5,90	9,24	3,3	2 356	
1h 1999	704 000	4,96	14,44	9,5	6 672	
2h 1999	714 000	4,96	15,19	10,2	7 306	
1h 2000	661 000	4,96	14,52	9,6	6 319	
2h 2000	667 000	5,12	13,93	8,8	5 875	
1h 2001	665 000	5,12	13,09	8,0	5 299	
2h 2001	675 815	4,52	13,94	9,4	6 365	
1h 2002	576 196	4,48	14,39	9,9	5 712	
2h 2002	358 939	5,20	10,70	5,5	1 975	
1h 2003	368 183	5,73	13,74	8,0	2 950	
2h 2003	351 566	5,73	11,62	5,9	2 069	
1h 2004	379 882	5,38	10,19	4,8	1 829	
2h 2004	427 513	5,84	11,52	5,7	2 430	
1h 2005	372 373	5,84	11,15	5,3	1 979	
Total besparelse					59 135	

Sekretariatet understreker at disse tallene er omtrentlige. Ulike forhold (bl.a. forholdet volumendringer/pris i eksportmarkedet) ville kunne påvirke og gi variasjoner i regnestykket. Oppstillingen gir likevel et godt grunnlag for å vurdere hvilke effektiviseringstap manglende prisnedskrivning av smørrolje ville medført for hele reguleringsystemet.

Ved siden av kravet til effektiv bruk av avgiftsmidlene understreker årets Jordbruksavtale at reguleringstiltakene skal virke konkurransenøytralt mellom samvirkemessige og ikke-samvirkemessige aktører. Omsetningsrådets vedtak om innføring av prisnedskrivning av smørrolje til margarinindustrien i 1998 satte som forutsetning både at prisnedskrivningen ikke skulle lede til en generell overgang til smørrolje for all margarinindustri, samtidig som det ble presisert at ordningen ikke skulle ta markedsandeler fra andre aktører, men kun opprettholde den avsetningsmulighet som tidligere hadde eksisterte gjennom den særlige fløteprisen. Dersom vi ser på volumtallene for regulert smørrolje som fremgår av søylediagram presentert tidligere, fremgår det at volumet regulert smørrolje nesten har blitt halvert fra prisnedskrivningen startet i 1998 og til i dag. Tiltaket har vært og er åpent for alle meieriselskap, men pr. i dag har ingen andre aktører enn Tine (ved et meieri på Jæren) sett det som hensiktsmessig å utvikle/gå over til den teknologi som er nødvendig for å produsere smørrolje. Tilbakegangen i regulert volum smørrolje viser at frykten for en generell overgang til smørrolje for margarinindustrien, var ubegrunnet. Samtidig viser denne nedgangen i regulert volum at i stedet for at markedsregulator gjennom prisnedskrivning av smørrolje har tilrevet seg markedsandeler fra konkurrenter, har reguleringsbehovet avtatt og sannsynligvis har regulators markedsandel av totalmarkedet gått ned. En slik konklusjon ville nødvendigvis medføre en grundigere og mer inngående markedsundersøkelse, men slik sekretariatet ser det, burde det ikke være nødvendig med en slik undersøkelse på bakgrunn av de reguleringsfakta som her fremlegges.

Markedssituasjonen

Sekretariatet har som tidligere nevnt ikke lagt til grunn en inngående analyse og definisjon av markedet eller et "relevant produktmarkedet" i forbindelse med vurderingen av prisnedskrivningsordningen smørrolje til margarinindustrien. Mills opplyser om en tilbakegang på 2 % i totalmarkedet, og det er en tilbakegang i produktgruppen matlagings-/foliemargarin som er hovedårsaken til denne svake tilbakegangen. Utover dette er markedet relativt stabilt. Tine produserer i dag to produkt hvor smørrolje inngår – Brelett (fast) og Bremykt (fast og

flytende), mens Mills har et bredere produktspekter (Soft Flora/Light/Ekstra/Oliven/Mini og Melange folie).

Vurdering og konklusjon

Sekretariatet er av den oppfatning at de effektivitetshensyn uttrykt både gjennom det rettslige rammeverket og Jordbruksavtalen godt begrunner Omsetningsrådets tidligere vedtak om å innta smørølje som et reguleringsstiltak finansiert over omsetningsavgiften etter hovedforskriftens § 4. Dersom prisnedskrivning for smørølje ikke hadde blitt innført, ville markedsreguleringsystemet blitt påført et betraktelig effektivitetstap i form av unødig og problematisk bruk av avgiftsmidler.

Etter sekretariatets oppfatning viser den sterke nedgangen i regulert volum smørølje at det vanskelig kan hevdes, og tvilsomt tenkes, at selve prisnedskrivningen av smørøljen vil føre til en generell overgang til smørølje i margarinindustrien eller at smørøljen har spist eller truer med å spise andre aktørers markedsandeler – sammenlignet med det som var utgangspunktet i 1998. Volumtallene tyder på at markedsregulator tvert i mot ikke har opprettholdt den markedsposisjon for smørølje som man hadde ved innføringen av reguleringsstiltaket.

Sekretariatet ser ikke at en nærmere undersøkelse av den prisnedskrevne smørøljes rolle i markedet for smør og margarin, vil frembringe ny og avgjørende kunnskap. En videre problematisering av smørøljen som reguleringsprodukt vil lett kunne bli en generell drøfting av problemstillinger knyttet til effektivitetshensynet, eller mer spesifikt - bruken av omsetningsavgift til prisnedskrivning av enkelte produkter i reguleringsøyemed prinsipielt sett.

Vedtak:

Arbeidsutvalget tar saken til orientering.

13. Markedsregulering melk – Oppgave over prisnedskrivning av smørølje til margarinindustrien 2. halvår 2005

I henhold til forskrift 1998-05-12 nr. 1569 om prisnedskrivning ved salg av melkefett i form av smørølje til margarinindustrien § 5 hjemlet i forskrift 1996-11-28 nr. 1478 om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter § 12, kan selgende meieriselskap gis en godtgjørelse for prisnedskrivning ved salg av smørølje henhold til en sats fastsatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg.

Med brev av 19.01.2006 sender Tine BA søknad om å få dekket prisnedskrivning av solgt smørølje til margarinindustrien i 2. halvår 2005. Prisnedskrivningen har sin bakgrunn i et ønske om å gjøre melkefett konkurransedyktig i forhold til alternative oljeprodukter i margarinindustrien og redusere mengden med smør som reguleres til eksport.

I henhold til Tine BAs oppgave er det solgt totalt 433 099 kg smørølje til Klepp Næringsmiddel 2.halvår 2005.

Tabellen nedenfor viser en oppstilling over kvantum, sats og beløp for 2. halvår 2005, prognosen for perioden, samt sammenlignbare tall for 2. halvår 2004. Leveransen i 2. halvår 2005 har vært ca. 8 tonn høyere enn prognosen, og 6 tonn høyere enn tilsvarende periode i fjor. Statens landbruksforvaltning ser det som positivt at melkefettet anvendes som smørølje da alternativt anvendelse, eksport av smør, er et mer kostbart alternativ.

	Kvantum kg	Sats kr/kg	Refusjonsbeløp 1.000 kr
Smørølje 2.halvår 05	433 099	4,64	2 009 579
Prognose 2.halvår 05	425 000	4,64	1 972 000
Smørølje 2.halvår 04	427 513	5,84	2 496 676

Satsen for prisnedskrivning av smørølje for 2. halvår 2005 ble i Arbeidsutvalget 12.12.2005 fastsatt til kr 4,64 pr. kg. Med utgangspunkt i denne satsen er den totale prisnedskrivningen for dette halvåret kr 2 009 579.

Oppgaven er attestert av statsautorisert revisor.

Med hjemmel i forskrift 1998-05-12 nr. 1569 om prisnedskrivning ved salg av melkefett i form av smørølje til margarinindustrien § 5 jf. forskrift 1996-11-28 nr. 1478 om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter § 12, gjøres følgende

Vedtak:

Omsetningsrådets arbeidsutvalg godkjenner oppgaven for salg av smørølje til margarinindustrien for 2. halvår 2005, og kr 2 009 579 utbetales Tine BA fra fondet for omsetningsavgift på melk.

14. Markedsregulering melk – Eksport av smør i 2. halvår 2005

I henhold til forskrift 1996-11-28 nr. 1478 om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter §§ 5 og 23 kan markedsregulator godtgjøres for eksporttap og spesifiserte ekstra kostnader ved eksport av reguleringsprodukter, herunder frakt, forsikring og renter.

Med brev av 19.01.2006 oversender Tine BA oppgave over eksport av smør for 2. halvår 2005. Av oppgavene går det fram at det i 2. halvår har blitt eksportert 558 875 kg smør.

For å beregne eksporttappet tas det utgangspunkt i produksjonsfløteverdien, sats for tilskudd i biproduktgruppe 3 (smørprodukter industrimarkedet), samt omregningsfaktor og tilvirkningskostnader for 25 kg usyrnet/usaltet smør i Tine BAs kalkyler for 2005. Dette gir en beregnet innenlands pris på kr 22,10 pr. kg smør.

Gjennomsnittlig oppnådd pris på eksportmarkedene er kr 10,39 pr. kg. Dette gir et gjennomsnittlig pristap på kr 11,71 pr. kg smør, og et samlet pristap på kr 6 565 415. I tillegg til pristapet er det beregnet en samlet rentegodtgjørelse på kr 19 760 ut fra en vedtatt rentesats på 2,6 % p.a. Det har ikke vært kostnader til frakt.

Tabellen nedenfor viser en oppstilling over kvantum, beregnede satser og beløp for 2. halvår 2005, prognosen for perioden, samt sammenlignbare tall for 2. halvår 2004.

	Kvantum (kg)	Beregnet verdi⁷ (kr/kg)	Oppnådd pris¹ (kr/kg)	Gj.snittlig pristap (kr/kg)	Renter, frakt og forsikring (kr)	Eksport- støtte totalt (kr)²
2. halvår 2005	558 875	22,10	10,39	11,71	19 670	6 565 415
Prognose 2. halvår	1 000 000	22,12	10,00	12,12		12 120 000
<i>2. halvår 2004</i>	<i>222 600</i>	<i>22,12</i>	<i>10,76</i>	<i>11,36</i>	<i>36 950</i>	<i>2 565 258</i>

Samlet utgjør kostnadene til reguleringseksport av smør kr 6 565 415.

Som det kommer fram av tabellen over, er det i 2. halvår 2005 eksportert 441 tonn mindre smør enn prognosert. I 1. halvår 2005 ble det eksportert 665 tonn mer enn det som lå inne i de opprinnelige prognosene og totalt ca. 965 tonn. Når det gjelder fordelingen mellom 1. og 2. halvår, er det omtrent umulig på forhånd å vite om faktisk eksport vil finne sted i juni eller juli/august. For året 2005 er det i reviderte prognoser lagt til grunn en eksport på totalt 1 300 tonn smør og det er totalt gjennom året eksportert ca. 200 tonn mer enn prognosert.

Bakgrunnen for den totale økningen i eksport av smør gjennom året 2005 skyldes økt fettinnhold i råmelken og bedre utnyttelse av mysefløten som igjen fører til ett fettoverskudd.

Oppgaven er attestert av statsautorisert revisor..

Oppgaven kan bli korrigert med resultatene fra etterregningen når denne foreligger.

Med hjemmel i forskrift 1996-11-28 nr. 1478 om bevilgninger til reguleringstiltak i melkesektoren §§ 5 og 23 gjøres følgende

Vedtak:

Arbeidsutvalget godkjenner oppgaven over kvantum levert smør til eksport for 2. halvår 2005, og kr 6 565 415 utbetales til Tine BA av fondet for omsetningsavgiften på melk.

Møtet var slutt kl. 12:15. I tidsrommet 11:00 til 11:15 var det opphold i arbeidsutvalgets møte pga. telefonmøtet i Omsetningsrådet.

⁷ Det er foretatt avrundinger i desimalene i utregningen, slik at direkte beregning fra tabellen avviker noe fra Tines vedlegg

² Inneholder også kostnader til frakt for 2004.